

A munkaruházatra vonatkozó gyakorlat hatása a munkavállalók jóllétére és a munkavállalói értékekre

LINDSTRÖM CSOPORT

2025. évben a gyártóipari
dolgozók körében végzett felmérés

Tartalom

Főbb megállapítások	3
Felmérés áttekintése	4
A munkaruházat hatása a munkavállalói jólétre	6
Mit érdemes figyelembe venni a munkaruházat kiválasztásakor?	10
A fenntarthatóság fontos a munkavállalók számára	16
Hogyan javítható a munkaruházat fenntarthatósága?	19

Főbb megállapítások

Munkavállalói jóllét és fenntarthatóság

58%

A munkavállalók nagyra értékelik saját jóllétüket a munkahelyen. A munkahelyi elégedettséget leginkább a fizetés és juttatások, a munkaterhelés és stressz szintje, valamint a munka és a magánélet egyensúlya befolyásolja.

86%

állítja, hogy a munkaruha tisztasága, funkcionalitása és kényelme ténylegesen befolyásolja elégedettségét

80%

állítása szerint a fenntarthatóság fontos a munkavállalók számára

30%

– a sérült munkaruházatot ilyen arányban selejtezik le, ahelyett, hogy megjavítanák. A munkavállalók több mint 40%-a nincs tisztában azzal, mi történik a leselejtezett munkaruházattal, és azok közül, akik tudják, minden harmadik személy azt állítja, hogy az a hulladéklerakóba kerül.

19%

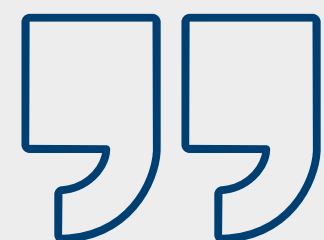
állítja, hogy az adott munkához biztosított megfelelő munkaruha hatással van a dolgozó produktivitására

58%

szeretne többet megtudni munkaruhája fenntarthatóságáról

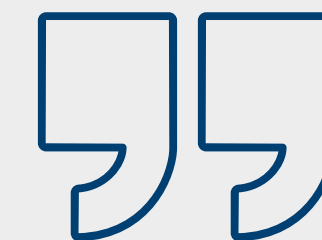

Irena Kostelanská
Termékmenedzser

A munkáltatóknak a megfelelés szempontján túlra kell tekinteniük, és figyelembe kell venniük, hogyan járul hozzá a megfelelő munkaruházat a munkavállalók kényelméhez, biztonságához és az elégedettség érzéséhez. A munkaruházatnak funkcionálisnak kell lennie, és megfelelően kell illeszkednie az adott munka által támasztott követelményekhez – a mindennapi feladatok végzéséhez szükséges kialakítással és jellemzőkkel.

A legfontosabb követelmény a tartósság—minél tovább használatban marad a munkaruha, annál fenntarthatóbbá válik. Az újrahasználatosságot és javíthatóságot már a tervezési szakaszban figyelembe kell venni.

Ulla Luhtasalo
Fenntarthatóságért
felelős igazgató

Felmérés áttekintése

Ezt a felmérést a Nortstat, a piacvezető független európai adatgyűjtő cég végezte piackutatás céljából 2025 februárjában.

A felmérést 11 európai országban végezték: Bulgária, Horvátország, Csehország, Észtország, Németország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Románia, Szlovákia és Törökország.

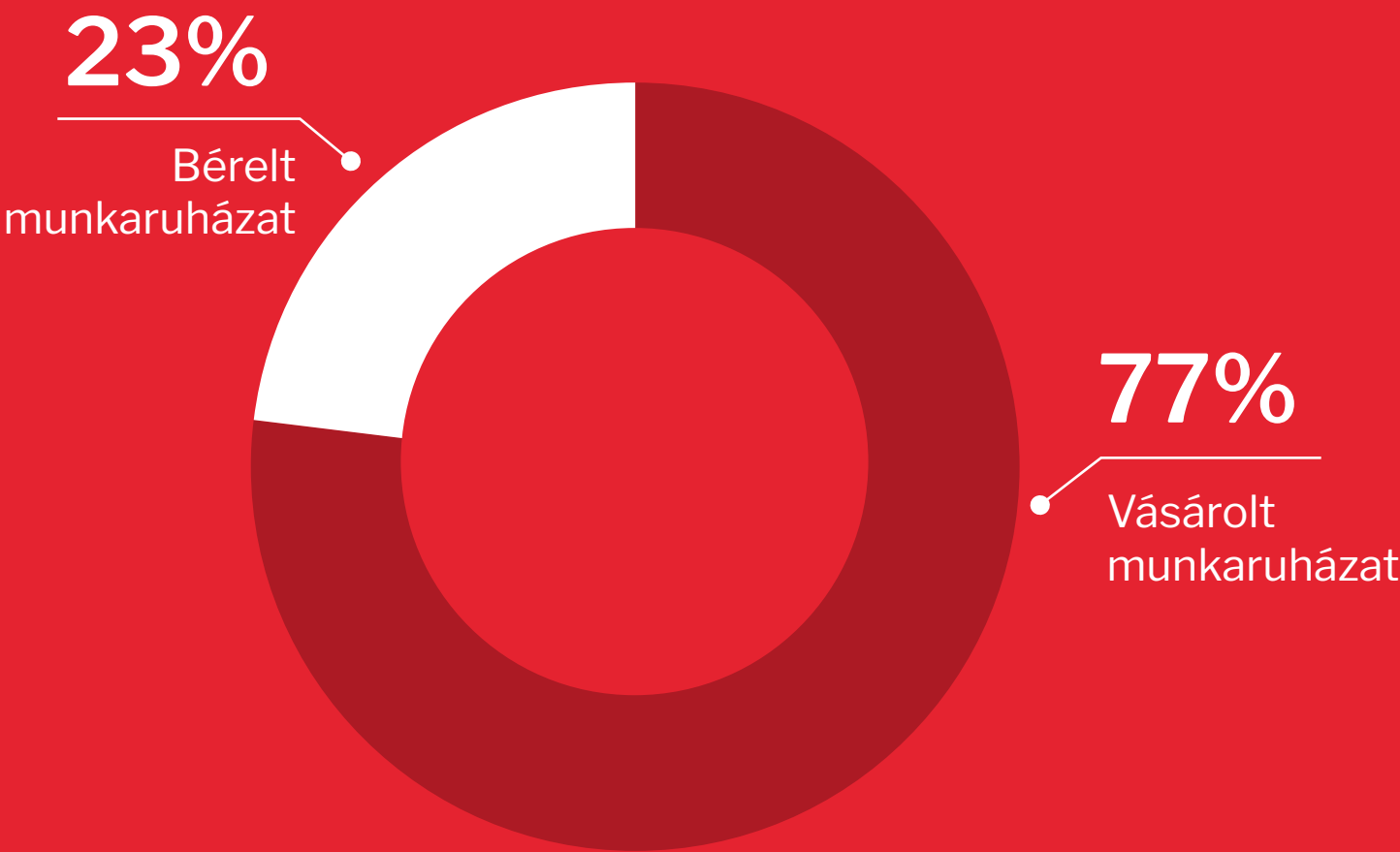
Összesen 2 276 munkaruházatot használó, a gyártóiparban dolgozó személy vett részt a felmérésben. A válaszadók többsége állandó alkalmazott volt (a felmérésben résztvevők 79%-a), és a nők és férfiak egyenlő arányban képviseltették magukat (50%).

Munkaruházat és a munkaruházat mosására vonatkozó gyakorlat:

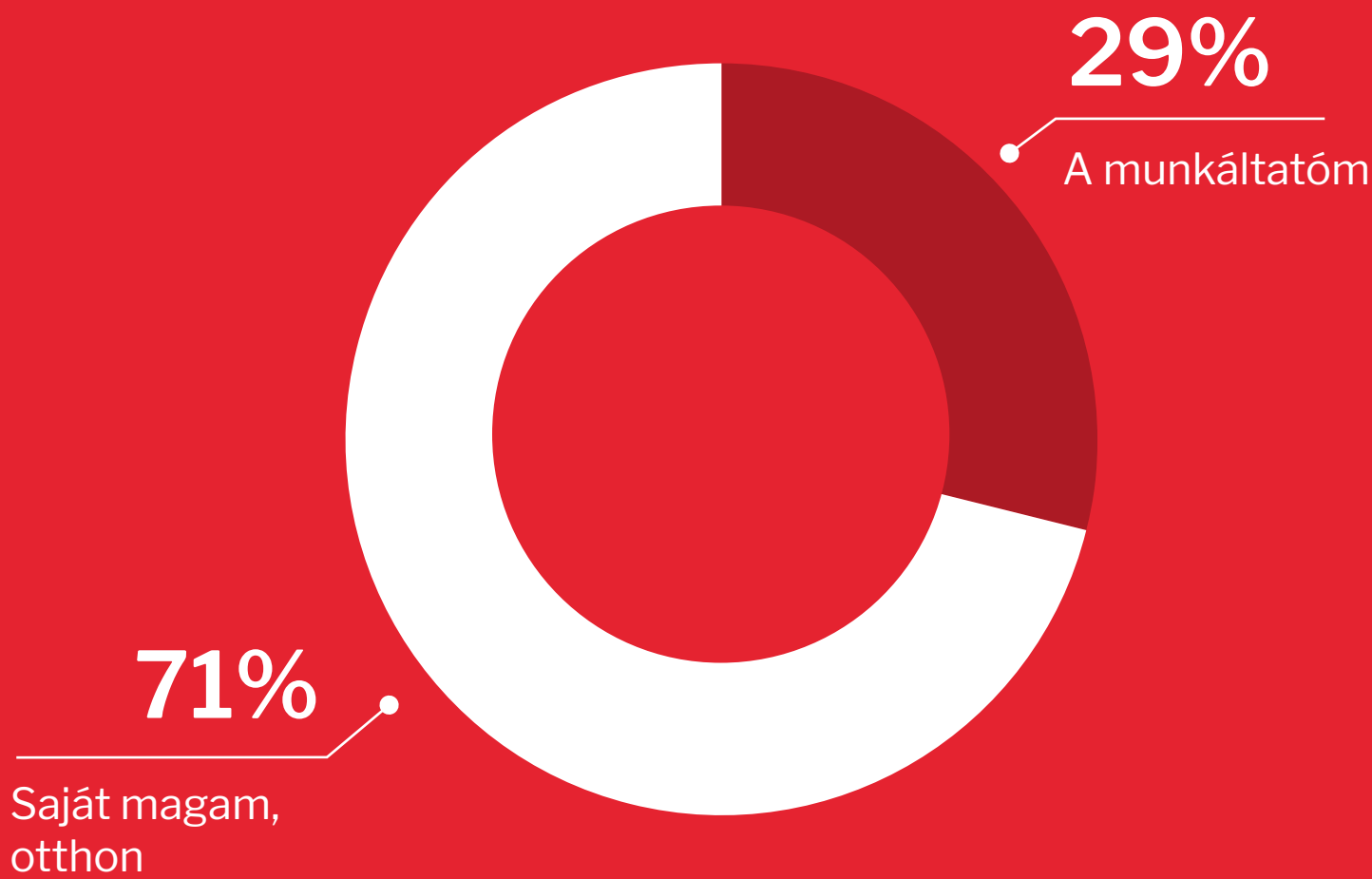
A legtöbb válaszadó vásárolt munkaruházatot használ (77%), amelyet a munkavállalók otthon saját maguk mosnak (71%).

Amikor a munkáltatók mosási szolgáltatást kínálnak, a leggyakoribb megoldás külső mosodai szolgáltató (43%) és munkaruházati szolgáltató (30%) cégek igénybevétele. A legritkábban igénybe vett lehetőség a házon belüli mosoda (28%).

A munkáltató által biztosított ruházat

Ki a felelős elsősorban az Ön munkaruházatának mosásáért és karbantartásáért?

A munkaruházat hatása a munkavállalói jóllétre

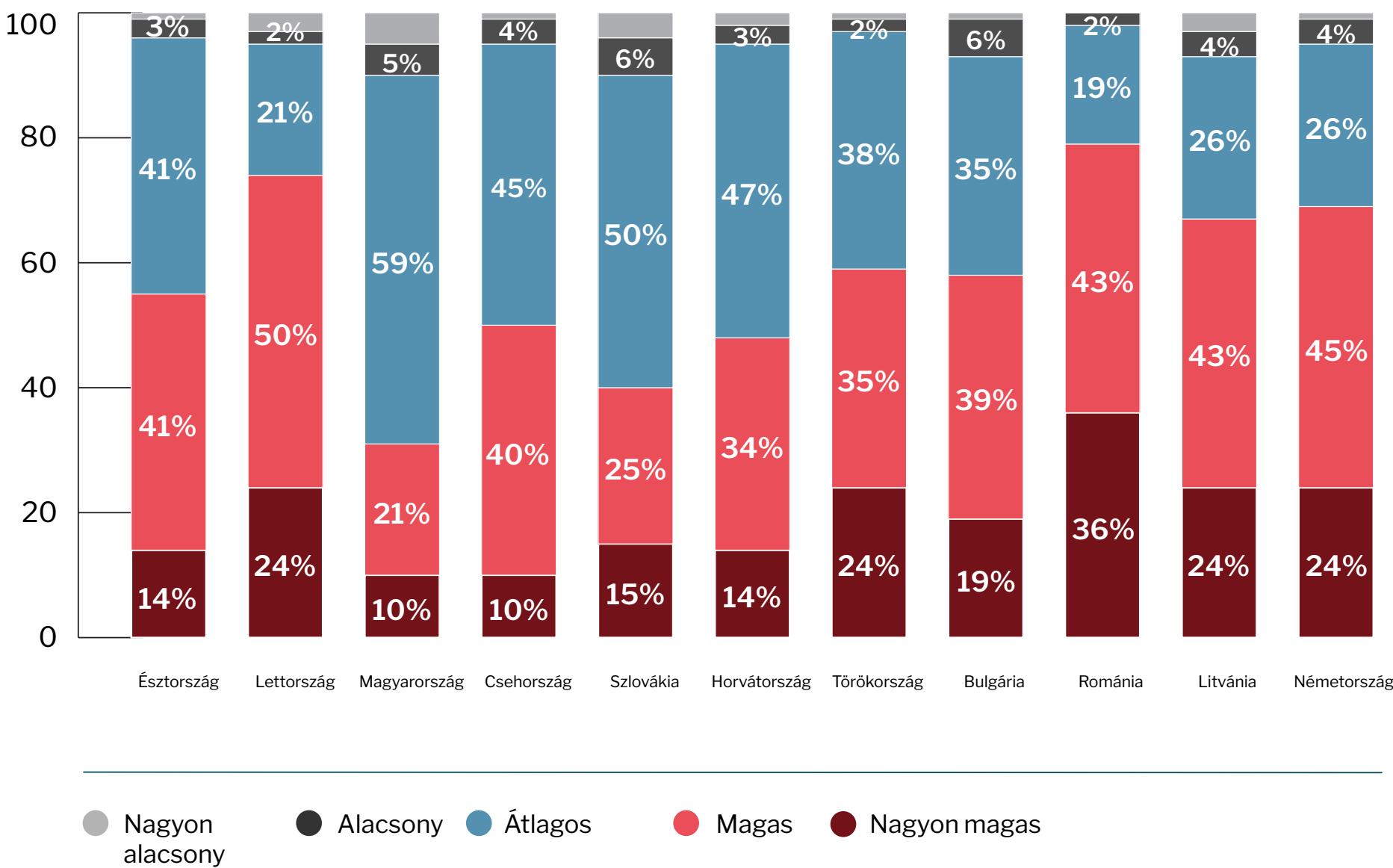

Megfelelő szintű munkavállalói jóllét

A gyártóiparban dolgozók általában magas szintű jóllétről számolnak be a munkahelyükön. Csupán a dolgozók 6%-a fejezte ki elégedetlenségét, míg a többség (58%) magas vagy nagyon magas szintűre értékelte munkahelyi jóllétét. A legmagasabb elégedettségi szintet Romániában és Lettországbn mérték, míg Magyarországon a munkavállalók alacsonyabbra értékelték jóllétüket más országokhoz képest.

A munkavállalói jóllétet befolyásoló fő tényezők a fizetés és juttatások (52%), ezt követi a munkaterhelés és stressz szintje (30%), a munka és a magánélet egyensúlya (27%) és a biztos munkahely (26%).

Hogyan értékelné általános jóllétét a munkahelyén?

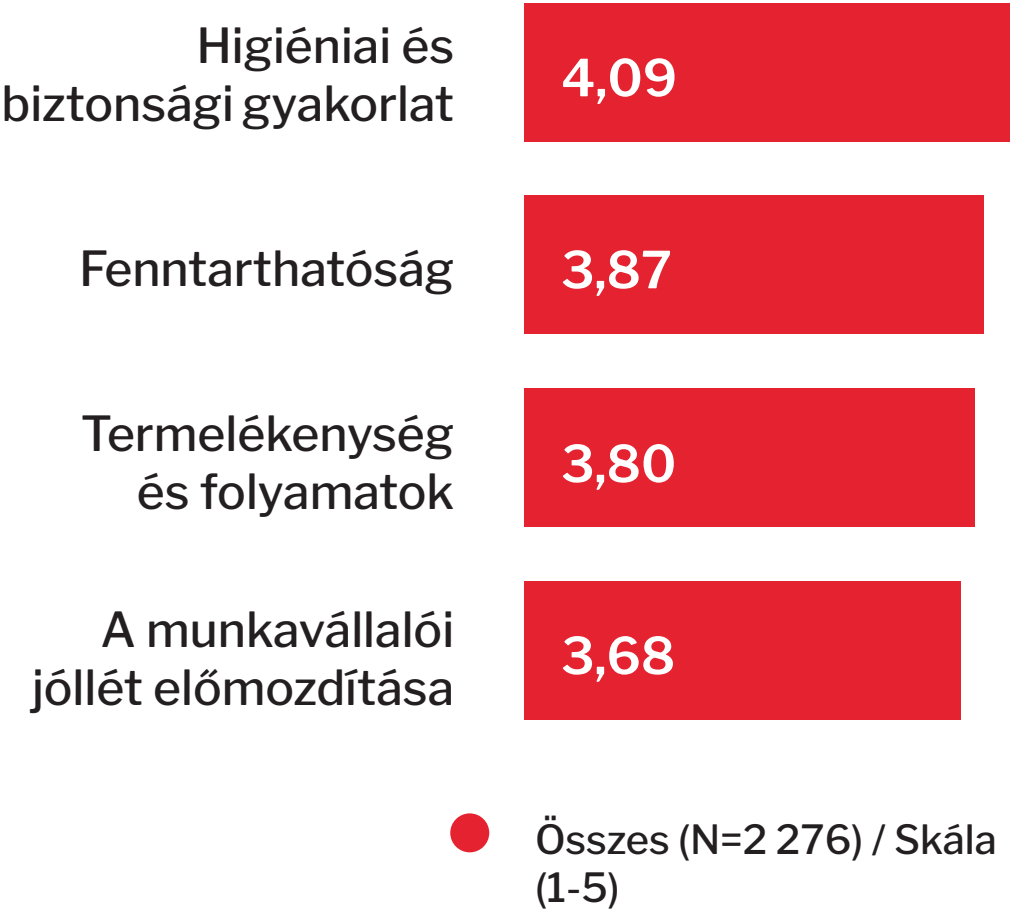

A munkáltatók teljesítménye

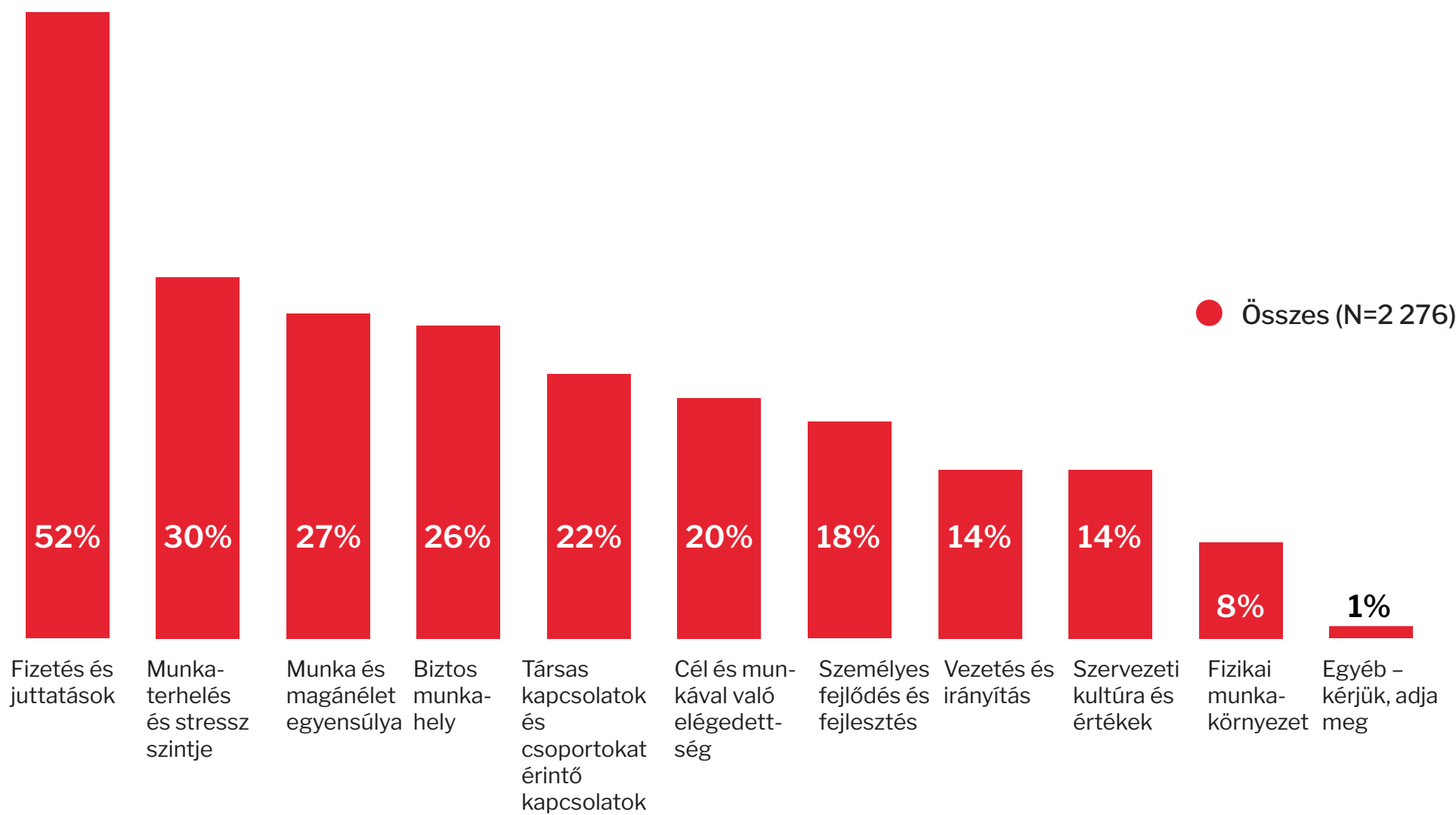
Annak ellenére, hogy a munkavállalók általában pozitív tapasztalatokról számoltak be, a munkavállalói jóllét a legalacsonyabb értékelést kapta, amikor a válaszadók különböző szempontok alapján értékelték munkáltatójukat. Míg a higiéniai és biztonságra vonatkozó gyakorlatnál a legmagasabb pontszámot adták a megkérdezettek (összesen 4,09-es átlaggal), addig a munkavállalói jóllét előmozdítása alacsonyabb, 3,68-as pontszámot ért el.

Egy fejlesztésre szoruló, intézkedést igénylő terület a munkaruházatra vonatkozó gyakorlat, amely egyértelműen kihat a jóllétre és a termelékenységre is. Ezt gyakran alábecsülik — számos munkáltató még mindig várja, hogy a dolgozók maguk gondoskodjanak ruházatuk karbantartásáról. Valójában a munkavállalók 71%-a számolt be arról, hogy saját maga mossa a munkaruháját, és 22% nyilatkozott úgy, hogy saját javítja a sérült munkaruháját.

Hogyan értékelné munkáltatóját a következő szempontokat illetően?

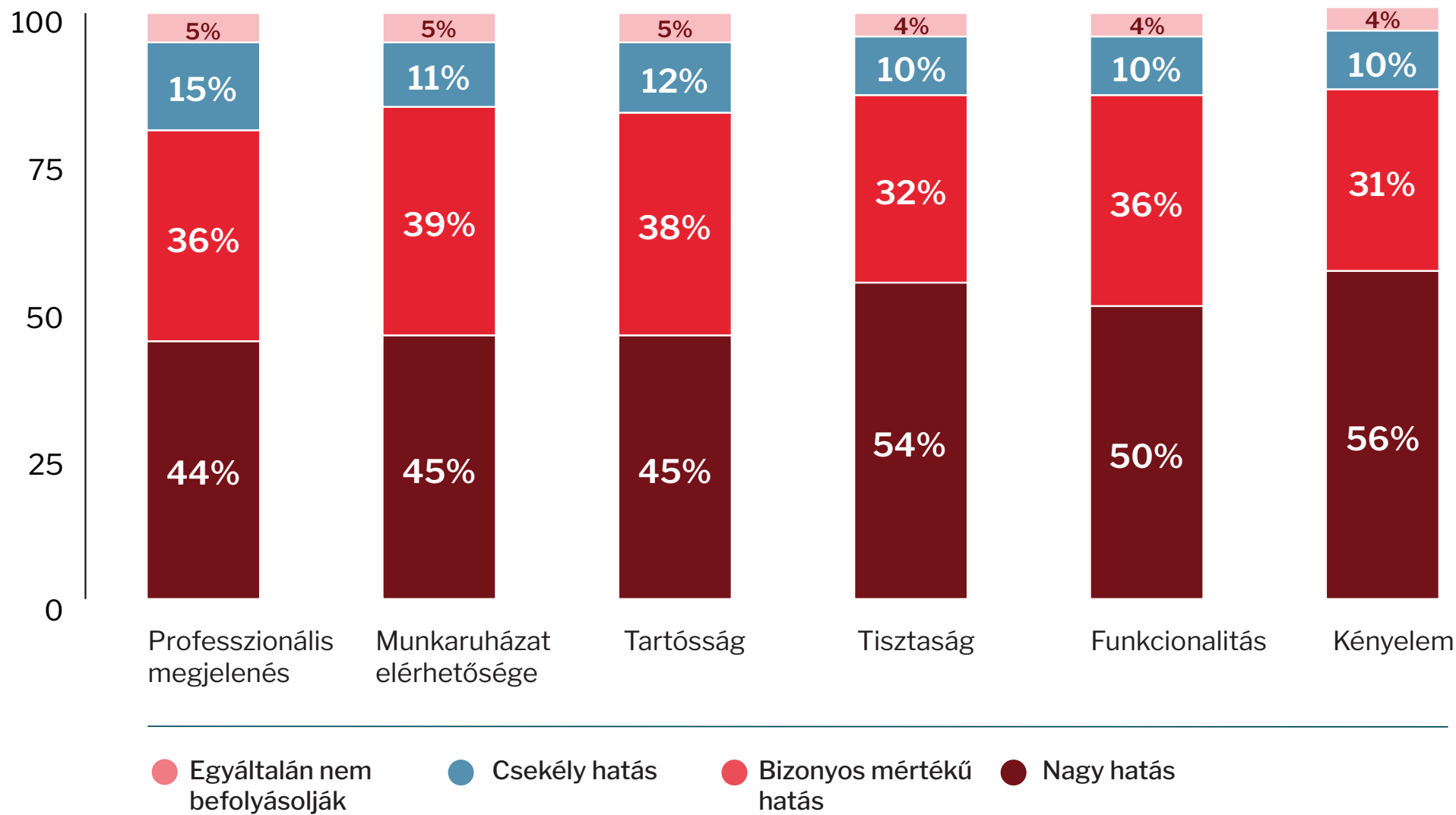

Melyek a fő tényezők, amelyek befolyásolják az Ön jóllétét a munkahelyén?

Hogyan befolyásolják az alábbi, munkaruházatra vonatkozó jellemzők az Ön elégedettségét?

19%

állítja, hogy az adott munkához biztosított megfelelő munkaruha hatással van a dolgozó produktivitására

A dolgozók a rossz minőségű munkaruhát alacsonyabb szintű termelékenységgel (produktivitással) és elégedettséggel hozzák összefüggésbe

A munkaruházat kulcsszerepet játszik a munkavállalói termelékenység és elégedettség tekintetében. Majdnem minden ötödik munkavállaló jelezte, hogy az adott munkához megfelelő munkaruházat befolyásolja produktivitásukat. Továbbá a munkavállalók 86%-a állította, hogy a kényelem, a funkcionalitás és a tisztaság egyaránt kihatással van általános elégedettségükre.

Ennek ellenére a munkavállalók 81%-a viszi haza a munkaruháját kimosni – a megfelelő higiénia, a tisztaság biztosítása érdekében és a munkaruházat elérhetőségének hiánya miatt. A leggyakoribb panasz a munkaruházat kapcsán a gyenge tartósság volt, amit a válaszadók 31%-a emelt ki. Ugyanakkor a ruházat tartósságának javítása volt a legfőbb ajánlás a munkaruházat élettartamának meghosszabbítására – kiemelve a minőségi munkaruházat és a fenntarthatóság közötti jelentős összefüggést.

Vitte már haza a munkaruháját kimosni?

NEM 19%

IGEN 81%

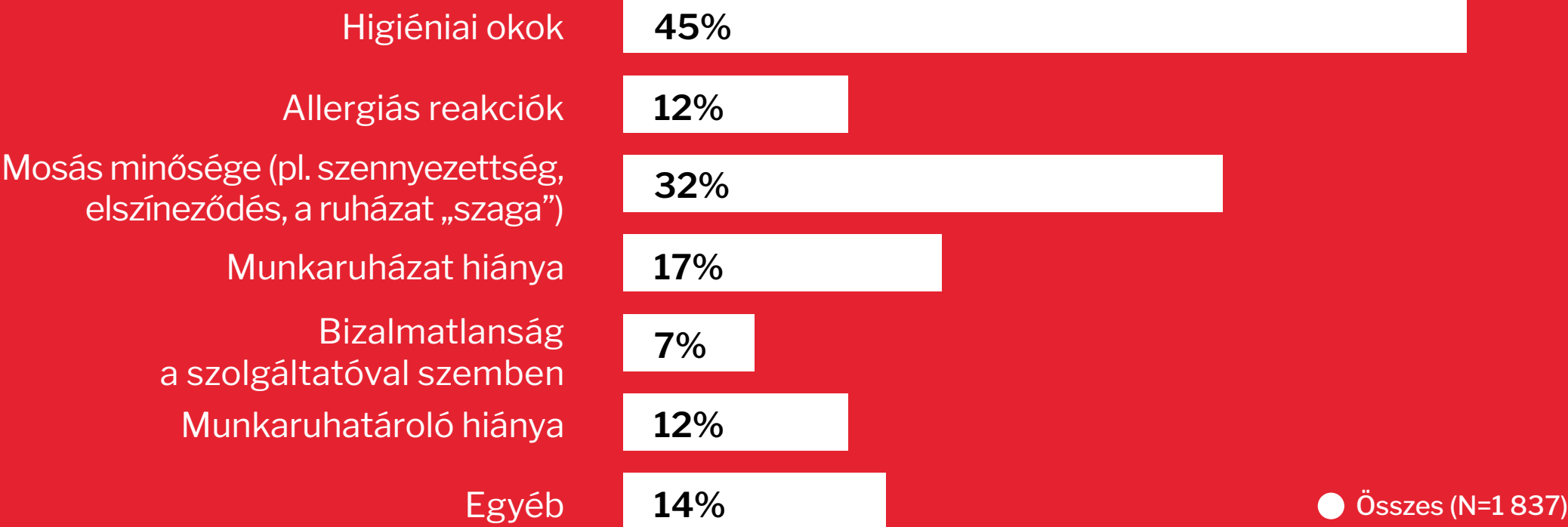
● Összes (N=2 276)

86%

állítja, hogy a munkaruha tisztasága, funkcionalitása és kényelme ténylegesen befolyásolja elégedettségét

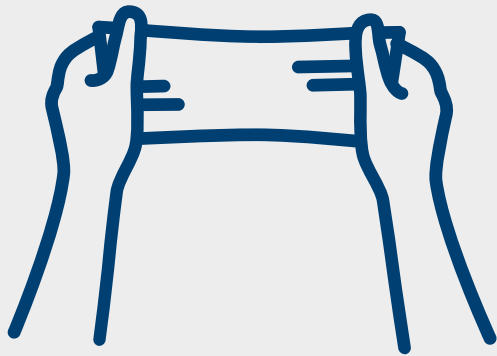
A munkaruházat mosás céljából való hazavitelének fő okai

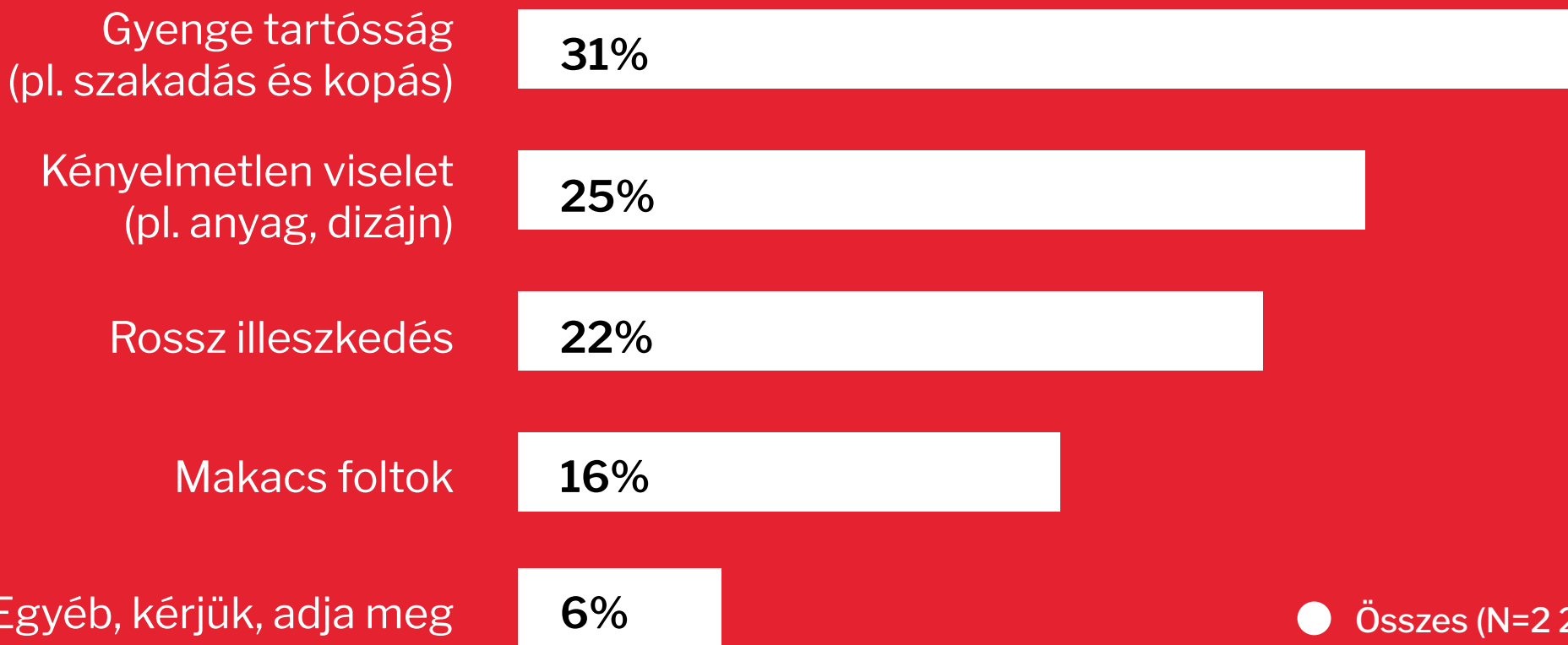

70%

állítja, hogy a jobb minőségű anyagok jelentenek a munkaruházat élettartamának meghosszabbításához

Milyen problémák zavarják Önt leginkább a munkaruházatot illetően?

SZAKÉRTŐI TANÁCSOK – MUNKAVÁLLALÓI JÓLLÉT

Mit érdemes figyelembe venni a munkaruházat kiválasztásakor?

Irena Kostelanská
Termékmenedzser

Melyek a legfontosabb tényezők, amelyeket a munkáltatóknak figyelembe kell venniük, amikor munkaruhát választanak alkalmazottaik számára?

A munkáltatóknak a megfelelés szempontján túlra kell tekinteniük, és figyelembe kell venniük, hogyan járul hozzá a megfelelő munkaruházat a munkavállalók kényelméhez, biztonságához és az elégedettség érzéséhez. A munkaruházatnak funkcionálisnak kell lennie, és megfelelően kell illeszkednie az adott munka által támasztott követelményekhez – a mindennapi feladatok végzéséhez szükséges kialakítással és jellemzőkkel. A rosszul illeszkedő vagy kényelmetlen ruhadarabok nemcsak a munkamorált és a teljesítményt, hanem a munkavállalók biztonságát is negatívan befolyásolhatják – például a túl laza ruházat veszélyt jelenthet a gépekbe való beakadás miatt.

A fenntarthatóság is egyre fontosabb szempont manapság. A tartós, javítható és felelősségteljes módon beszerzett munkaruházat választása nem csupán a környezetvédelmi célokat támogatja, hanem azokat az értékeket is tükrözi, amelyek fontosak a munkavállalók számára.

Egy másik gyakran figyelmen kívül hagyott tényező a könnyű használhatóság. Egy professzionális mosodai és karbantartási (szerviz) szolgáltatás biztosítása leveszi a terhet a munkavállalókról, és garantálja, hogy mindig tiszta, kiváló minőségű ruházat álljon rendelkezésre, amikor az szükséges.

Hogyan értékeli, hogy a munkaruházat kényelmes-e és megfelel-e az adott célnak az egyes munkakörökben?

Valós felhasználói tesztelést kombinálunk a munkaruházat technikai profilozásával, annak biztosítása érdekében, hogy a munkaruházat az adott célnak minden egyes munkakörben megfeleljen. A munkavállalók a tényleges munkakörülményeik között próbálják ki a ruhadarabokat, és visszajelzést adnak a kényelemről és a funkcionalitásról.

Elemezzük a munka fizikai szempontú követelményeit is, hogy a körülményekhez szabhassuk a ruházat légáteresztő, rugalmassági és védelmi jellemzőit. Rendszeres felmérések és felhasználói visszajelzések segítenek bennünket abban, hogy rugalmasak maradjunk, és ezeket a visszajelzéseket folyamatosan felhasználjuk a fejlesztési tevékenységhez. Textilipari szakértőkkel is együttműködünk annak érdekében, hogy kiváló minőségű anyagokat válasszunk, és biztosítjuk, hogy a terveink valódi diverzitást tükrözzenek, férfiak és nők számára külön szabásvonalakkal és módosítási lehetőségekkel, ha szükséges.

Milyen innovációk vagy trendek formálhatják a munkavállalói élményt a következő években a munkaruházati szegmensben?

Izgalmas előrelépést látunk mind a digitalizáció, mind a fenntarthatóság terén. A digitális platformok és az intelligens munkaruházat átalakítják annak folyamatát, hogy mily módon követik nyomon, kezelik és tartják karban a ruhadarabokat – nagyobb átláthatóságot és hatékonyságot kínálva e megoldásokkal.

A körforgásos tervezésegyre fontosabbá válik, különösen az EU közelgő szabályozásai miatt, amelyek változásra ösztönöznek. A munkaruházatot a tartósság, javíthatóság és újrafelhasználhatóság szempontjaival kell tervezni, az újrahasznosított tartalomra vonatkozó új követelmények pedig alátámasztják az áttérést a fenntarthatóbb gyakorlatok irányába.

A fenntarthatóság fontos a munkavállalók számára

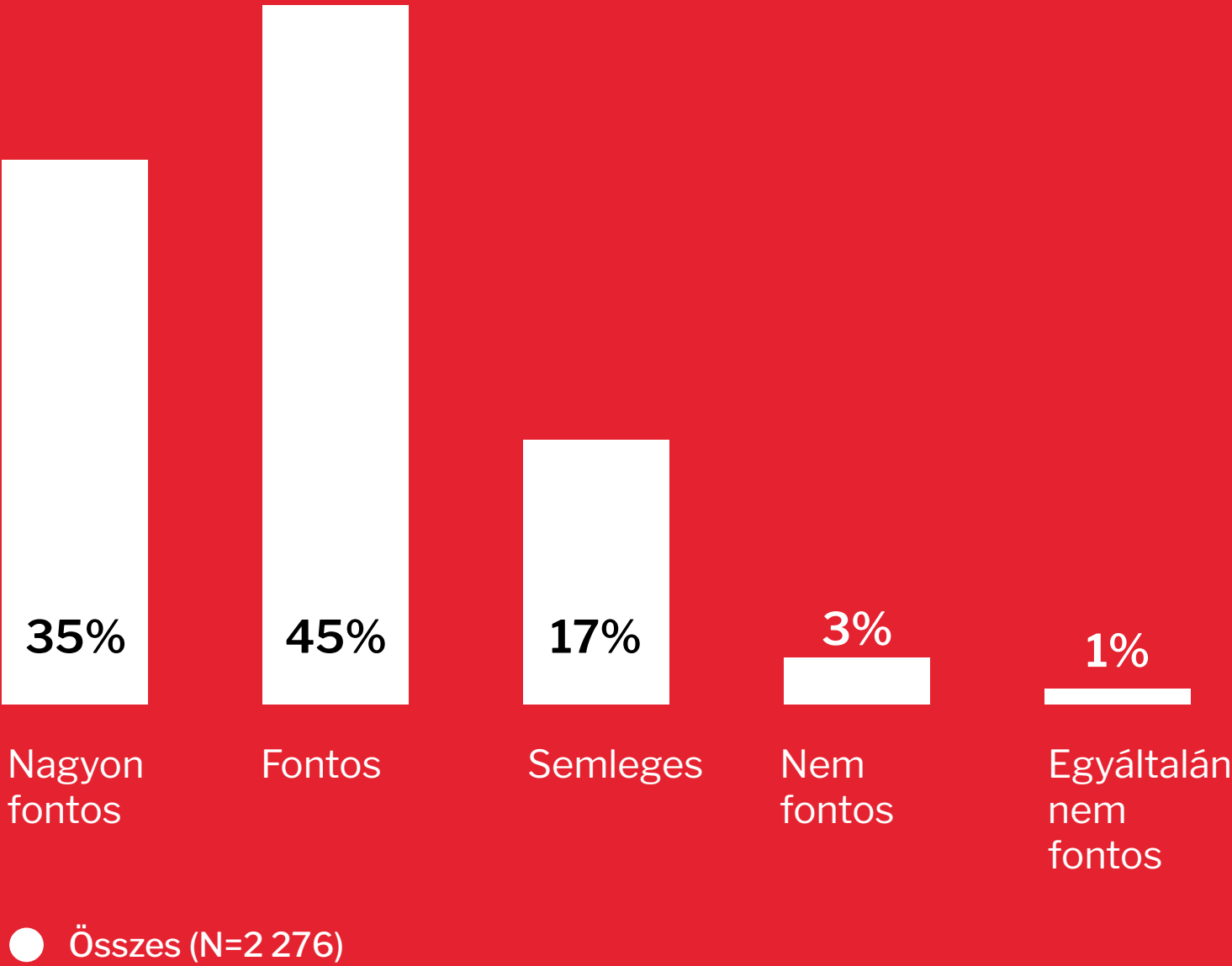
A fenntarthatóság fontos a munkavállalók számára – de a sérült munkaruhák még mindig a hulladéklerakóban végzik

A fenntarthatóság fontos a munkavállalók számára a gyártóiparban: 80% állítása szerint fontos szempont a privát életükben, és 58%-uk szeretne többet megtudni munkaruhája fenntarthatóságáról. Az eredmények hasonlóan alakultak az összes megkérdezett országban.

Azonban még mindig kínálkozik lehetőség a fenntartható gyakorlatok javítására a munkaruházat terén. Jelenleg a sérült munkaruhák 30%-át nem javítják meg, és a munkavállalók 43%-a nincs tisztában azzal, mi történik a leselejtezett ruhadarabokkal. Azok közül, akik tájékozottak e témában, a dolgozóknak majdnem egyharmada azt jelezte, hogy a munkaruhák még mindig a hulladéklerakóban végzik.

Örvendetes, hogy a válaszadók több mint fele, akik tudják, hogyan kezelik munkaruháikat, azt mondta, hogy most már újrahasznosítják azokat.

Mennyire fontos az Ön számára a fenntarthatóság a privát életében?

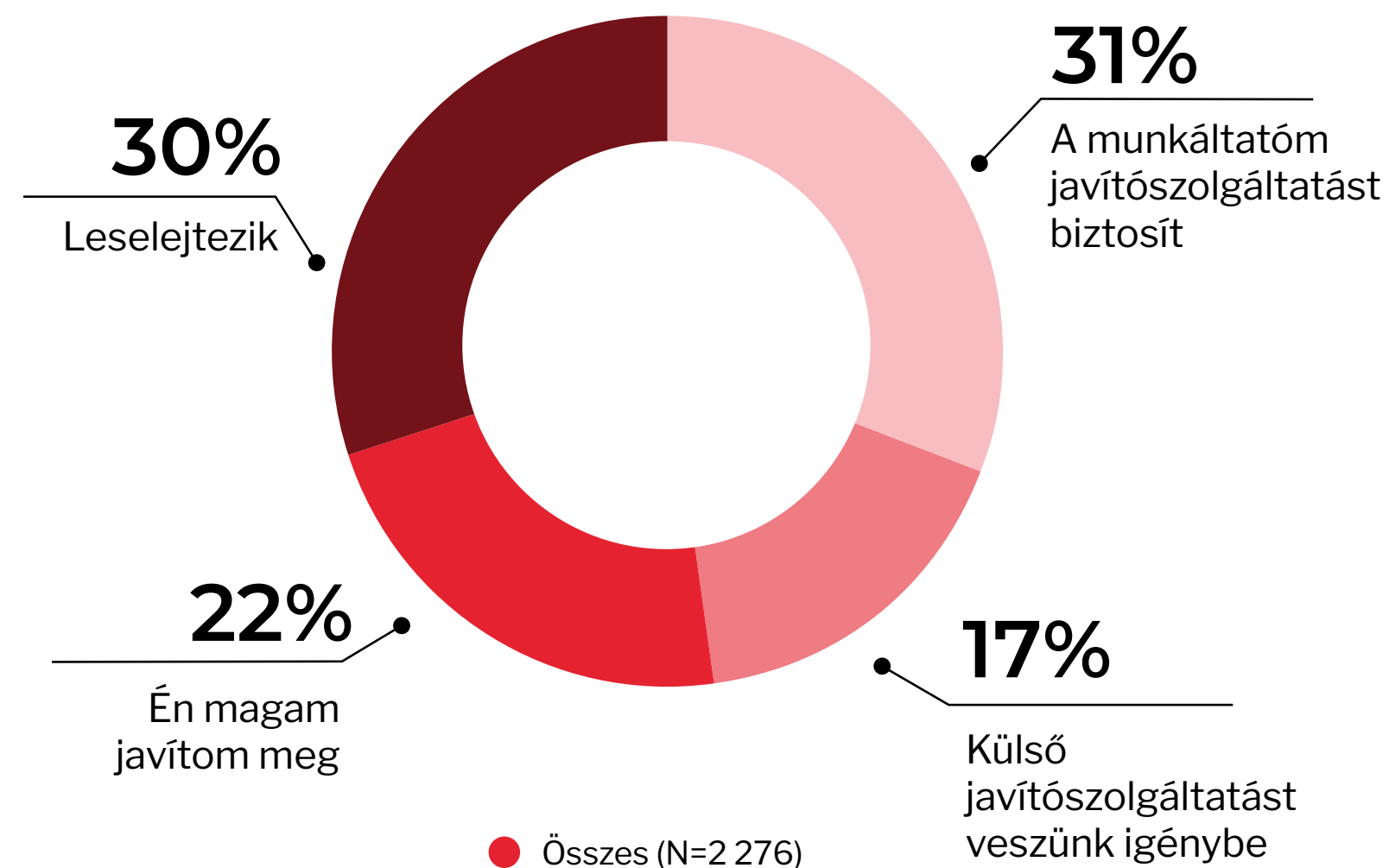

58%
szeretne többet megtudni munkaruhája fenntarthatóságáról

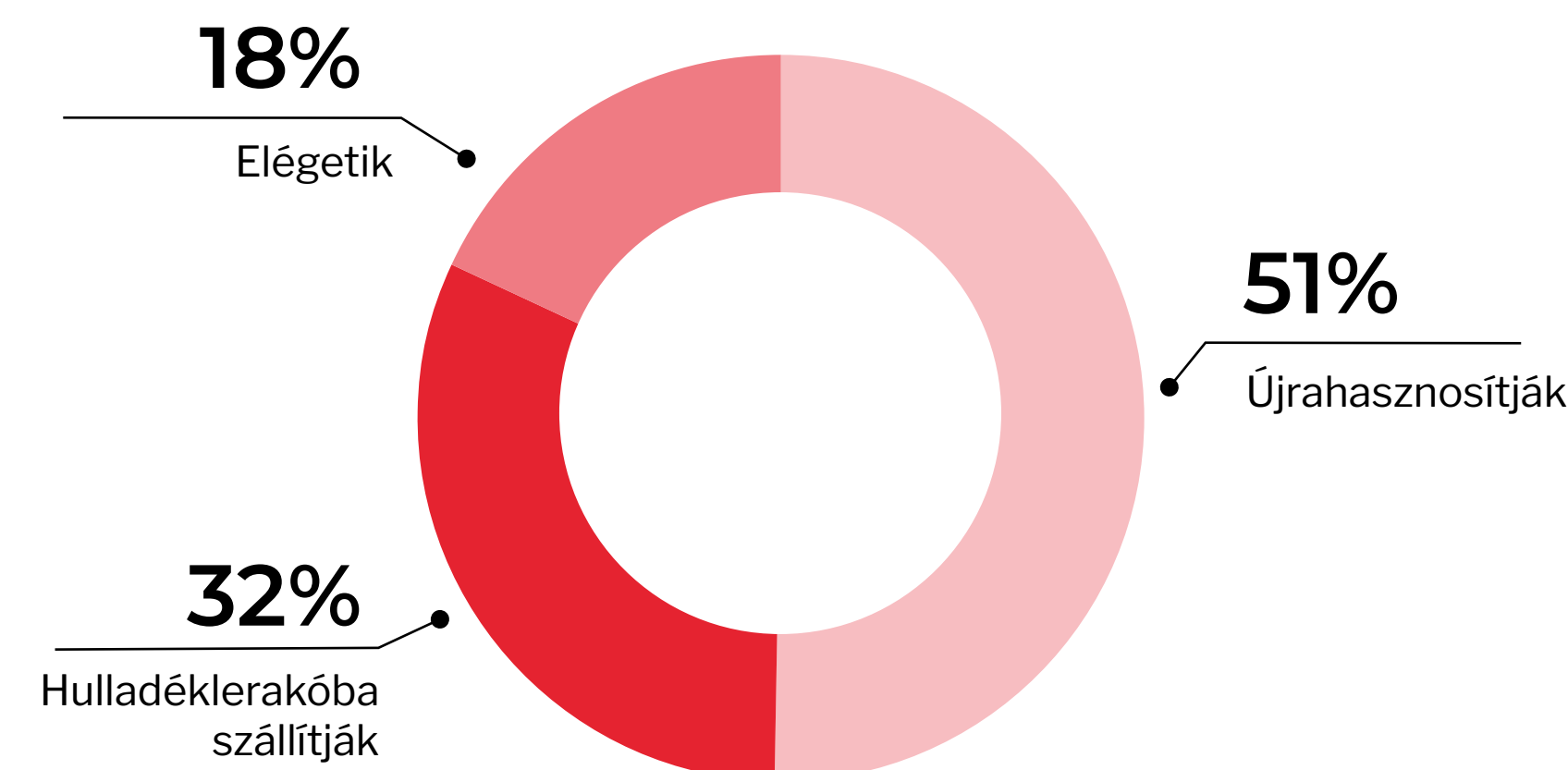

Ha a munkaruházata megsérül, mi történik vele?

22%**saját maga javítja
meg a sérült
munkaruhát**

Hogyan kezelik a leselejtezett munkaruháját?

Az az 57%, akik tudják, mi történik a munkaruhákkal, a következő válaszokat adták:

A török vállalatok élen járnak a fenntartható munkaruházatot érintő gyakorlatok alkalmazásában

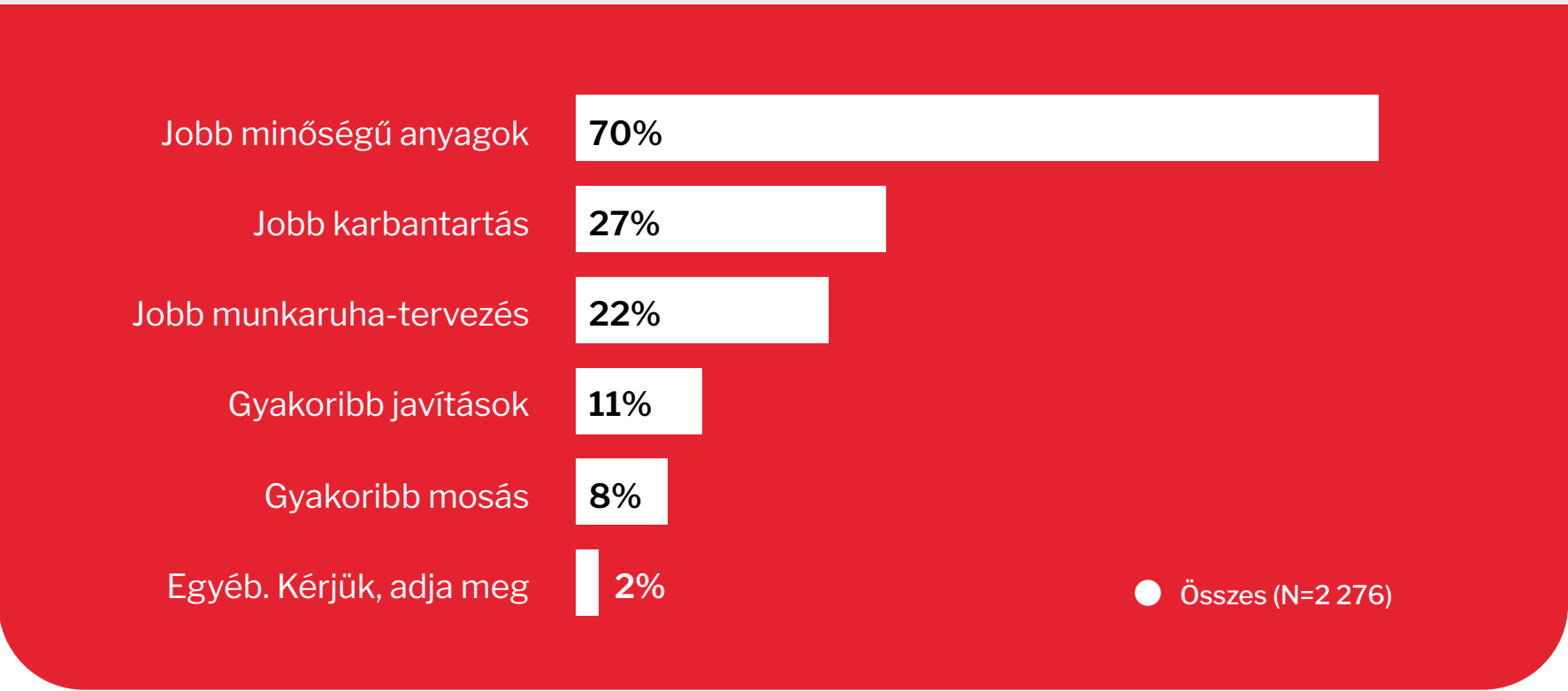
Úgy tűnik, hogy a török vállalatok kiemelkednek európai társaik közül a fenntartható munkaruházatot érintő gyakorlatok terén. A javítószolgáltatások jóval gyakoribbak Törökországban. A munkavállalók közel 70%-ajelezte,hogymunkáltatójaruhajavítástámogatást nyújt – jóval a 48%-os európai átlag felett. Ráadásul csak a török válaszadók 7%-a mondta azt, hogy a sérült munkaruhát kidobják ahelyett, hogy megjavítanák, szemben az európai 30%-os átlaggal.

A török munkavállalók szintén lényegesen jobban tájékozottak a munkaruhák életciklus végén történő kezeléséről. Csupán a dolgozók 16%-a nem tudta, mi történik a leselejtezett ruhadarabokkal, míg az európai átlag e tekintetben 43%. A textil újrahasznosítás

terén is Törökország vezet: a válaszadók 56%-a állította, hogy munkaruhájukat újrahasznosítják (szemben a 29%-os átlaggal), és azok között, akik tudják, mi történik a leselejtezett tételekkel, az újrahasznosítási arány 66%-ra rűg – ami jóval az 51%-os átlag felett van. Ezzel szemben a textil újrahasznosítást a balti országokban jelentették a legkevésbé elterjedt gyakorlatként.

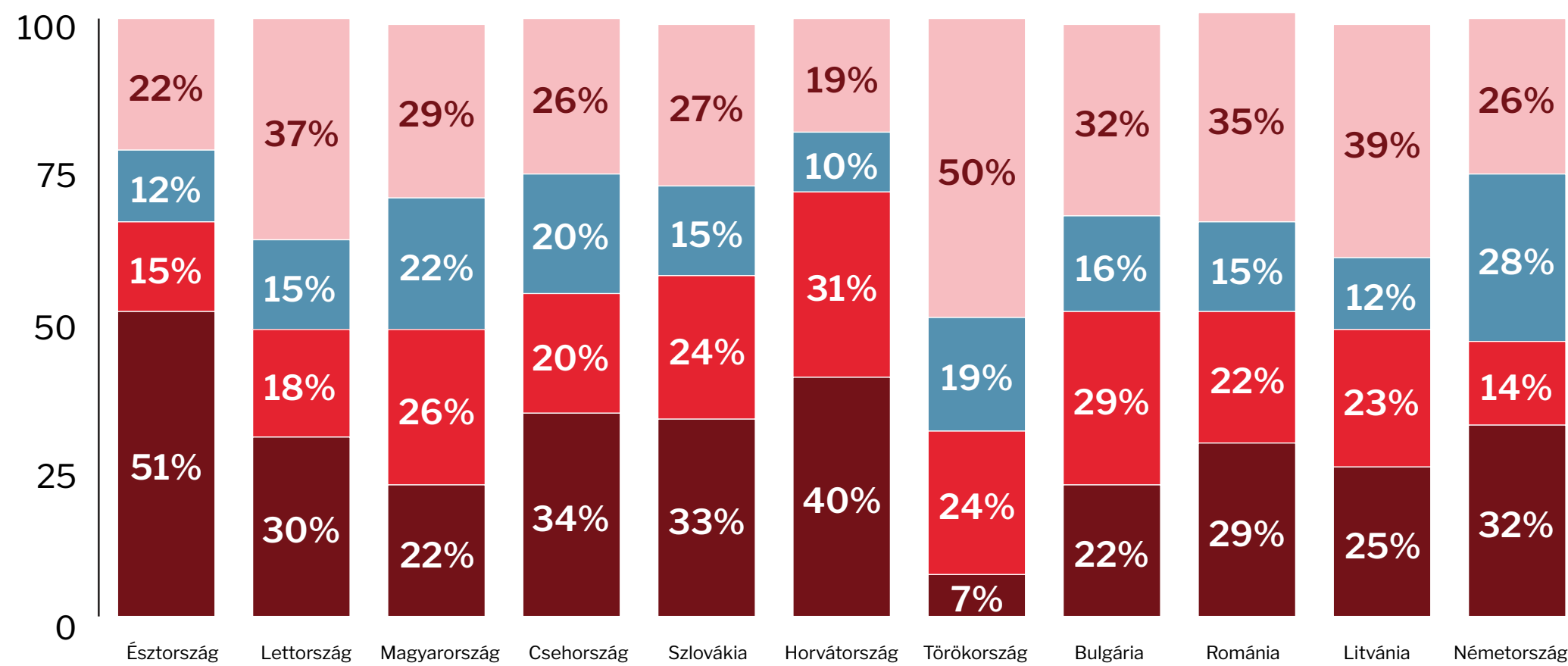
Az összes megkérdezett országban a munkavállalók a munkaruha élettartama meghosszabbításának leghatékonyabb módjaként a jobb minőségű anyagokba való befektetést (70%) és a ruházat-karbantartási gyakorlatok javítását (27%) jelölték meg. A török válaszadók szintén nagyra értékelték a hatékonyabb munkaruha-tervezést, 42%-uk említette ezt kulcsfontosságú tényezőként.

Hogyan lehetne meghosszabbítani a munkaruházat élettartamát?

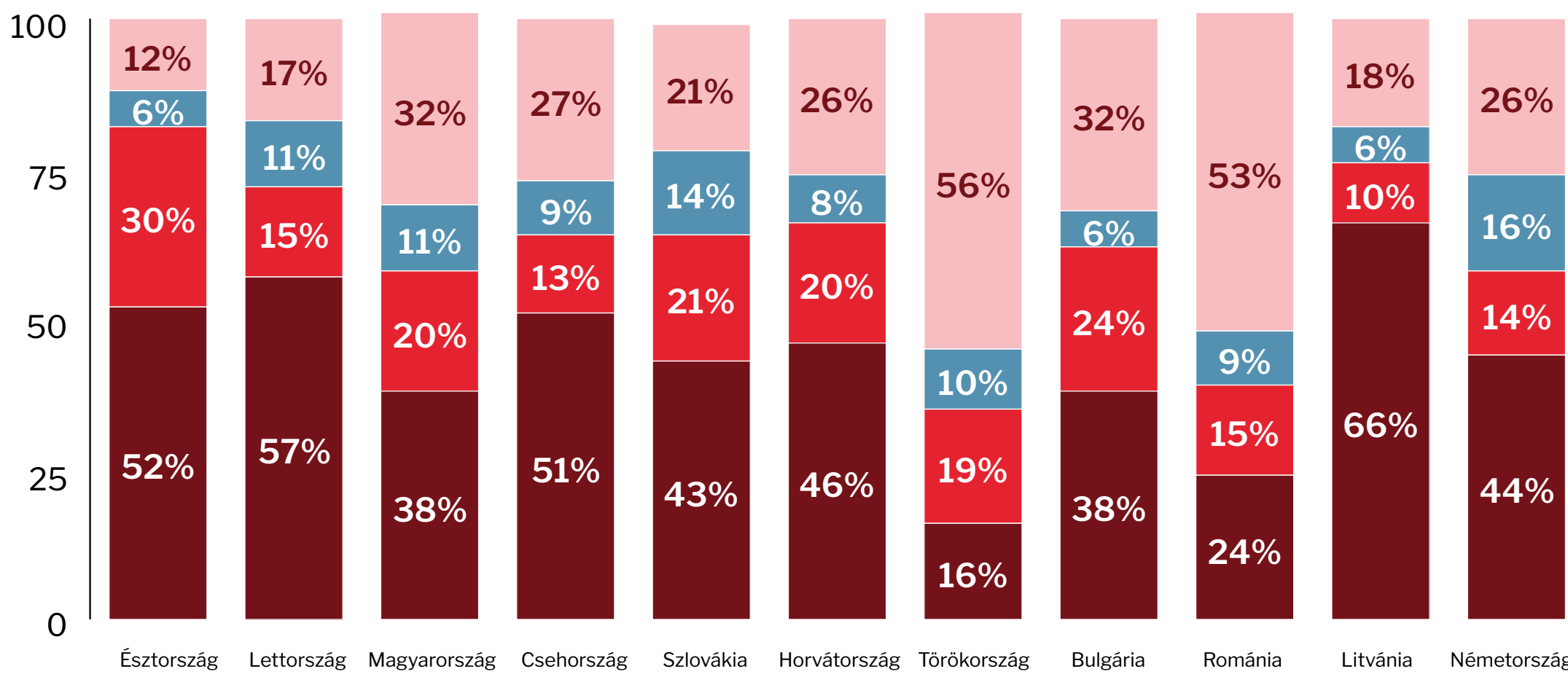

Ha a munkaruházata megsérül, mi történik vele?

A munkáltatóm javítószolgáltatást biztosít Külső javítószolgáltatást veszünk igénybe
Én magam javítom meg Leselejtezik

Hogyan kezelik a leselejtezett munkaruháját?

Újrahasznosítják Elégetik Hulladéklerakóba szállítják Nem tudom

Hogyan javítható a munkaruházat fenntarthatósága?

Ulla Luhtasela
Fenntarthatóságért
felelős igazgató

Hogyan biztosítható, hogy a munkaruházatnál használt nyersanyagok fenntartható és etikus forrásból származzanak?

A legfontosabb követelmény a tartósság—minél tovább használatban marad a munkaruha, annál fenntarthatóbbá válik. Az anyagválasztás soha nem mehet a tartósság rovására.

Szerencsére néhány újrahasznosított anyag erős alternatívának bizonyul. Például az újrahasznosított poliészter hasonlóan teljesít, mint az eredeti poliészter. Mind a tartósságot, mind a megfelelő viselési kényelmet biztosítja anélkül, hogy csökkentené a ruhadarab élettartamát. Egyes becslések szerint* az újrahasznosított poliészter előállítása 30%-kal kevesebb CO₂-kibocsátást eredményez, 45%-kal kevesebb energiát használ fel, és 20%-kal kevesebb vizet igényel az eredeti poliészterhez képest.

Az egyik módja a felelős beszerzés biztosításának az, ha olyan beszállítókkal dolgozunk, akik hosszú távú kapcsolatokat tartanak fenn ellátási láncukban. Ezeknek a beszállítóknak világos szabályzatokkal és ellenőrzési (audit) mechanizmusokkal is rendelkezniük kell. Független fenntarthatósági értékelések – mint például az EcoVadis – szintén segíthetnek a beszállítók etikus és fenntartható beszerzési gyakorlatainak értékelésében, kiegészítve az évente végzett kockázatalapú auditjainkat.

Milyen tervezési jellemzők segíthetnek meghosszabbítani a ruhadarabok élettartamát ipari környezetben?

Az újrahasználatosságot és javíthatóságot már a tervezési szakaszban figyelembe kell venni. Az újrahasználatosság például állítható megoldásokkal javítható. A javíthatóságot az egyszerű, moduláris tervezés és a minimális kiegészítők segítik elő. A megerősítő foltok használata a nagy igénybevételnek kitett részeken szintén hozzájárulhat a ruhadarabok hosszabb élettartamához.

A Lindströmnél a munkaruházat digitalizálása új lehetőségeknek nyitott utat. A ruha viseléséről és javításáról szóló adatok most már befolyásolják a jövőbeli tervezési döntéseket. Ez segít nekünk tartósabb és könnyebben karbantartható termékeket létrehozni.

Fontos az érzelmi tartósság figyelembevétele is. Egy ruhadarabnak nemcsak „jól kell teljesítenie”, hanem viselőjének jól is kell éreznie magát benne. Amikor valódi felhasználók vesznek részt a tervezési folyamatban, az gyakran jobb funkcionalitáshoz és nagyobb elégedettséghez vezet – ezek kulcsfontosságú tényezők a hosszú távú használatot illetően.

Milyen akadályok gátolnak több vállalatot abban, hogy javítsák vagy újrahasznosítsák a munkaruházatot?

A fő akadályok az időhiány, a tudatosság hiánya és a gyakorlati megoldások hiánya. Gyakran gyorsabb megoldást jelent leselejtezni egy sérült ruhadarabot, mint megszervezni a javítást vagy az újrahasznosítást külső partnereken keresztül.

Egyes régiókban az újrahasznosítási infrastruktúra még mindig korlátozott. Bizonyos esetekben a textilhulladékot határokon keresztül kellett szállítanunk a megfelelő újrahasznosítás érdekében – ami messze nem ideális körülmény. Megbízható újrahasznosító partnerek felkutatása, auditálása és velük való együttműködés időt, szakértelmet és megfelelő erőforrásokat igényel. Számos vállalat számára ez a könnyebb utat jelenti: a textíliák hulladéklerakóba vagy elégetésre való elszállítását.

* REPREE® Unifi, Inc. gyártási folyamat,
<https://www.klopman.com/greenwear-old/fabrics-made-with-recycledpolyester#fabric/58293>

